

VEAUC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

CE A FOST „ELIXIRUL VIETII“?

(In pag. 4-a)

Foto: A.P.N.

Fata cu cartea

DIN SUMAR:

● Noi stele pe cerul marțian ● Stimulatorul cardiac nuclear ●

Nu măninc și totuși... mă ingraș! ● Un alt om-aritmometru! ●

La universitate—cu examen de admitere!

CE A FOST

„ELIXIRUL VIEȚII“?

Mumio — legende și realitate

Din antichitate au ajuns pînă la noi legende despre un „balsam dătător de viață”, despre „elixirul vieții”. Acest balsam purta multe nume, dar cel mai răspîndit era **mumio**. Pe vremea marelui Avicenna (la hotarul dintre mileniile I și II e.n.) mumio era mult utilizat în practica medicală, ca panaceu universal. Mulți savanți și medici din antichitate și evul mediu au atestat, la rîndu-le, eficiența acestei substanțe.

Cu vremea, însă, mumio a dispărut din arsenalul medicinei. Dar în ultimul timp misterioasa substanță a reintrat în atenția cercurilor științifice. Și se pare că e un lucru serios, că lumea medicală adună noi informații și fapte...

Se spune că cel dintîi om care a putut intra în posesia miraculosului mumio a fost regele persan Firidun. Într-o zi, un războinic de-al lui, spune legenda, urmarea, la o vînătoare regală, o antilopă și a slobozit în ea o săgeată care i s-a înfipt în coloana vertebrală. O altă săgeată a izbit un picior al animalului. Dar acesta n-a căzut, ci a continuat să fugă. A ajuns lîngă o peșteră dintr-un munte stîncos și s-a mistuit în ea. Inapoiindu-se peste o săptămînă la locul neizbutitei vînători, arcașii au constatat stupefiați că animalul rînit păștea liniștit lîngă peșteră, cu săgeata înfiptă în spinare, de parcă nu se întimplase nimic. Inconjurînd-o din toate părțile, au izbutit să prindă antilopa și, cînd i-au cercetat rana, au văzut înăuntrul și în jurul ei o substanță ceroasă neagră, pe care apoi au găsit-o și în peșteră. Drept care, vînătorii au adunat cît au putut colecta din ea și au adus-o regelui Firidun. Acesta a poruncit înțelepților de la Curtea lui să afle ce însușiri miraculoase avea substanța ceroasă.

Minunata substanță cu aspect de lichid se scurge din crăpăturile stîncilor, au opinat înțelepții. Animalele o ling și păsările o ciugulesc; în felul acesta se vindecă de boli, își cicatrizează rănile și își sudează oasele fracturate. Auzind asta, regele a poruncit să se pună strajă lîngă peșteră, iar intrarea ei să fie închisă cu un bloc de piatră. Peștera era deschisă numai o dată pe an, slujitorii colectau mumio-ul acumulat între timp, iar după prelucrare el era închis în tezaurul regelui.

Peștera se află în nordul Iranului, în regiunea Dorob, de aceea mumio-ul iranian se numește „mumio de Dorob”. Și astăzi se obțin în munții din Dorob circa 600—1200 grame pe an din această substanță cu proprietăți curative.

„Balsamul” din Antarctica

Dar tocmai cînd fusese uitat ca mijloc terapeutic s-a constatat că mumio există mai peste tot — pînă și în Antarctica, de unde geologul sovietic G. Kononov a adus o anumită cantitate. Mulțumită eforturilor medicilor din Tașkent, și în primul rînd doctorului A. Șakirov, practica tratării cu mumio a trecut de stadiul experimental. De altfel, numai în munții din Asia Mijlocie au fost descoperite 60 de locuri de unde se poate recolta prețioasa substanță.

În secolul VII, după ce au cucerit Egiptul, arabii au descoperit în mormintele jefuite cadavre îmbalsămate. Și au recunoscut în substanța care „păstrează veșnic trupul omului” mumio.

Mumiile egiptene au devenit astfel obiect de mari afaceri. Mai întîi mumio-ul era ras de pe trupurile îmbalsămate și vîndut în alte țări la prețuri exorbitante, sub numele de „mumio de mormînt”. În secolul XII, călătorul arab Abu al-Latif scria că „mumio — un amestec de rășină și smirnă — poate fi cumpărat ieftin numai în Egipt”. Apoi au început să fie vîndute chiar trupuri îmbalsămate. Iar cînd mumiile egiptene „adevărate” s-au epuizat, s-a trecut la imitarea lor.

În 1564, Guy de la Fontaine, medicul regelui Navarrei, a făcut o călătorie în Egipt anume spre a culege informații despre mumio. Acolo, un negustor din Alexandria i-a oferit 40 de varietăți, preparate în special din cadavre de sclavi. Cadavrele erau îmbalsămate cu bitum natural și uscate la soare, după care începeau să semene cu mumiile egiptene.

Mumio-ul artificial mai era preparat, de altfel, și din cadavre de animale. Evident, această șarlatanie a zdruncinat încrederea în eficiența mumio-ului adevărat. Celebru medic francez Ambroise Paré (1509—1580) a interzis utilizarea mumio-ului în doze mari, sub cuvînt că nimeni nu știe exact ce este această

Kirghizia — mumio se scurgea sau picura de pe plafonul calcaros, ca stearina din luminare. Tot plafonul era acoperit cu țurțuri, în formă de conuri de culoare închisă, cu o lungime de circa 2 cm. În aer se simțea mirosul specific de mumio. Pe măsură ce se solidifică, substanța de un cafeniu deschis capătă o culoare neagră. De fapt procesul de formare a mumio-ului este foarte îndelungat. Durează ani, secole; cel mai eficient e socotit mumio-ul pietrificat, de culoare neagră.

Învățații din Orientul antic au lăsat relatări din care ar rezulta că la formarea prețioasei substanțe contribuie excrementele unor animale care se hrănesc cu anumite plante sau că mumio-ul

reportaj,
reportaj reportaj,
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj-reportaj

concluzie după ce a cercetat cuiburile acestor păsări din Țara Regina Maud. Speriată de prezența lui, o pasăre a scuipat, spre a se apăra, un lichid viscos de culoare trandafiriu cu un miros puternic. În jurul cuiburilor de pe stînci savantul a găsit un mare număr de grămăjoare din acest lichid semisolidificat. În decurs de decenii, datorită unor complexe reacții interne, aceste concreșcențe se transformă treptat în mumio de Antarctica.

Opinia lui Avicenna

Și cîte nu s-au încercat a se face cu mumio-ul! A fost topit, căci parțial se topește la 200°. Dar parte din el rămîne neschimbată chiar și la 300°. A fost descompus cu ajutorul unor acizi și s-a obținut un produs similar cu petrolul. Mulți cred chiar că la baza mumio-ului și a proprietăților sale terapeutice ar sta chiar petrolul. De altfel petrolul și produsele obținute prin dezagregarea lui naturală sint socotite de multă vreme un mijloc curativ.

Avicenna, de pildă, arăta că mumio (ozocherita) are aceleași proprietăți ca bitumul solid și lichid. Pînă în secolul XVIII orice bitum era socotit un medicament. În 1721, un medic din Paris a publicat o dizertație despre un „balsam miraculos”. Era vorba de bitumul extras în Elveția.

La începutul evului mediu „mumio” era una din denumirile date bitumulului și altor substanțe bituminoase solide. Și tot așa erau numite și rămășițele pămîntești îmbalsămate ale oamenilor — adică „mumia” — ceea ce în arabă înseamnă bitum. Așadar, mumio ar fi un conglomerat de microelemente, un original amestec natural de substanțe minerale, vegetale și animale. Poate că asta să fie și explicația interpretării atît de diverse a enigmei miraculosului mumio timp de cîteva milenii?!

Înarmați cu mijloace tehnice moderne, specialiștii care se interesează de mumio studiază în laboratoare diverse tipuri. Prin mîinile lor trec tot felul de varietăți: mumio afgan, tibetan, indian, birman, nepalez, mongol, arab precum și cel provenit din republicile sovietice din Asia Mijlocie. În felul acesta s-a putut constata că toate varietățile au o compoziție chimică calitativ asemănătoare, deosebindu-se numai prin relația cantitativă a părților componente.

Prezența oxidului de calciu, a fosforului, potasiului ca și a stronțului și berilului poate explica puternica regenerare care se produce în cursul tratării fracturilor, afirmă dr. Șakirov.

Un alt cercetător sovietic a stabilit că mumio este eficace împotriva microbilor rezistenți la penicilină. În acest caz, durata de vindecare a rănilor infectate ale animalelor se micșorează de 1,5 ori. E adevărat totuși că efectul antimicrobian diferă de la o varietate a mumio-ului la alta.

Evident, aproape involuntar se naște pe buze întrebarea: bine, bine, dar de unde trebuie extras mumio și cum i se poate atesta autenticitatea? Cît timp specialiștii n-au terminat încă disputa lor, poate că ar trebui să ne adresăm iar experienței învățaților antici. Încît luăm o bucată de ficat de miel proaspăt tăiat, îl tăiem în două și ungem locul cu mumio. Dacă substanța este autentică, părțile de ficat tăiate se lipeșc pe loc.

După cum se vede, vindecarea unei afecțiuni reclamă o cantitate infimă de mumio. După părerea dr. A. Șakirov, satisfacerea nevoilor anuale ale instituțiilor medicale din U.R.S.S. ar presupune numai 2 tone de mumio.

Cum enigma mumio-ului cere ca eforturile să fie îndreptate în toate direcțiile, investigațiile continuă...

Aspirant A. Grecihin

Și aici va lua naștere prețiosul mumio!

substanță. În orice caz, cu timpul analogia dintre mumio și mumie a dispărut, și acum termenul de mumio numește numai substanța curativă.

Conform părerilor predominante astăzi, există mumio mineral, animal, vegetal și bituminos, fiecare cu proprietăți specifice, dar toate caracterizate printr-un mare efect curativ.

Înainte de a utiliza pe scară largă mumio-ul în activitatea sa terapeutică, doctorul A. Șakirov a studiat minuțios lucrări ale învățaților din Orient și a făcut multe experiențe de laborator. De asemenea, a cercetat zeci de locuri bogate în mumio din munții Asiei Mijlocii. După părerea lui, mumio este un mineral de rocă, extras din vremi străvechi din peșteri adînci sau grote situate pînă la 3 000 m altitudine, inaccesibile animalelor și păsărilor și neprielnice pentru dezvoltarea vegetației, chiar și a lichenilor, pe care mulți specialiști li socotesc o sursă de mumio. Dr. Șakirov descrie mumio ca o formație solidă de diverse culori — de la galben-cafeniu pînă la negru — și cu o suprafață strălucitoare, parcă șlefuită. Are gust amar. Încălzit, se înmoaie. Se poate dizolva în apă, benzol, acetonă, cloroform, alcool metilic și etilic.

Dar iată cum se prezintă o peșteră unde există mumio și în care dr. Șakirov a pătruns cu mare greutate, însoțit de un vînător. La lumina unei feștile ei au putut observa pe bolta și pereții peșterii niște concrețiuni cafeniu închis și cum din stîncă se scurgea o substanță groasă care se solidifica imediat. Într-un alt loc — și anume într-o peșteră din munții Kirghizia — mumio-ul

este produsul unor secreții ale albinelor sălbatice. În „Mineralogia” sa, învățațul persan Biruni consemna: „Albinele învăluie mierea și larvele cu ceară și apoi acoperă locul sigilat cu o substanță de culoare neagră, cu un miros înțepător, asemănător cu ceara; acest produs este unul din cele mai bune medicamente împotriva lovirilor și rănilor, e scump, se găsește rar și în persană se numește mumia”. Într-adevăr, așa cum au observat apicultorii, vara mierea are un miros dulceag, de esență de flori, iar toamna de bălegar. Probabil că pelicula neagră descrisă de Biruni este un extract de lichid de bălegar.

Tot Biruni a mai pomenit de o varietate de mumio obținut prin expunerea la soare și prelucrarea de către bacterii a excrementelor de animale sălbatice și domestice; în felul acesta se obține un extract bogat în biostimulatori naturali. După multă vreme, acest produs se îngroașă și se usucă.

La rîndul lor, izvoare antice din India și Tibet arată că în munții bogați în metale rare trăiește o specie deosebită de șoareci din ale căror excremente se obține mumio. Pe stîncile greu accesibile din preajma Baikalului s-a descoperit recent așa-numitul mumio de Baikal — brakșun, o concrețiune în formă care cîntărește între 50 g și 15 kg. Prin metoda carbonului radioactiv s-a stabilit că brakșunul are o vechime de 50—75 de ani.

Iar specialistul norvegian T. Visnes a izbutit să dovedească că mumio-ul de Antarctica provine dintr-o secreție a albatrosului zăpezii. A ajuns la această

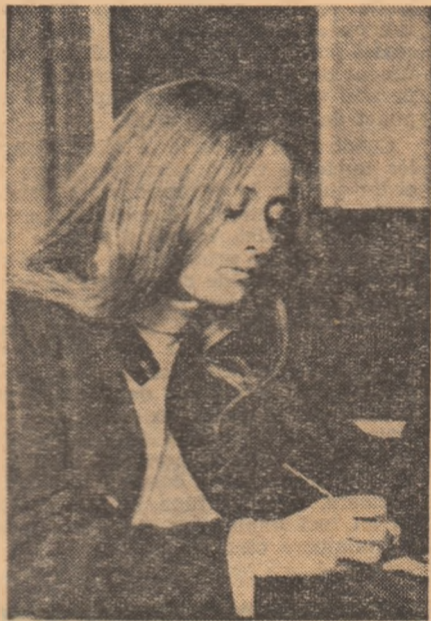
CINEMA

Imposibila intoarcere

Patru artiști foarte tineri — scenaristul Vadim Trunin, regizorul Andrei Smirnov, operatorul Pavel Lebeșev și pictorul scenograf Valeri Korovin — au făcut, cu o uimitoare cunoaștere și înțelegere, un film despre altă vîrstă, altă generație, aceea a părinților lor. Eroii au deci circa 50 de ani. O vîrstă nu tocmai fotogenică și, probabil de aceea, cam ocolită de cinematograful. Dar ce lecție de viață poate da cînd a-junge, în fine, pe ecran!

În filmul „Gara belorusă” generația părinților este reprezentată de patru bărbați care au luptat cot la cot în aceeași unitate, trecînd împreună prin experiența fundamentală a războiului. Și de atunci nu s-au mai văzut. Adică de douăzeci și cinci de ani. Anii cei mai importanți, cînd se produc toate: cariera, familia, relațiile în societate. Esențialul. Așa că practic nu știu nimic unii despre alții, au ajuns aproape niște străini oamenii aceștia care au înfrunțat împreună moartea zile și nopți în șir. Ce ciudat se fac și se desfac destinele! Încît atunci cînd, în fine, se întîlnesc la înmormîntarea fostului comandant al unității lor, cei patru încep să caute un punct de contact, un limbaj comun.

Dar lucrul nu e deloc simplu, fiindcă între timp drumurile lor, altădată unite, s-au despărțit; și fiindcă

Margarita Terehova într-o scenă din film

fi leagă numai ce a fost, nu ce este; și fiindcă perioada esențială a fiecăruia a trecut fără ceilalți și e greu să-i integreze așa deodată; și fiindcă fiecare are grijile, interesele și relațiile lui, care încep să revină în prim plan după scurta euforie a revederii; și fiindcă unul a devenit director de uzină, iar altul a rămas simplu mecanic și cu toate că au fost cîndva egali, mecanicului îi vine peste mîna să-l tutuiască pe director.

Dar oamenii vor totuși să se întîlnească și sufletește. Acasă la comandantul mort nu reușesc. (Admirabilă schiță această ambianță a casei colonelului, unde nu se simte nimic din personalitatea fostului stăpîn așa cum îi știau vechii camarazi — ori fiindcă serviciul îl făcea să fie mereu plecat, ori

fiindcă a fost mai tare mîna cealaltă, de femeie, grijulie să „investească”, să nu rămîna mai prejos decît cei de rangul lor. În cîteva minute ni se demonstrează convingător că obiectele pot realmente să se interpună între oameni, să-i instrăineze). Nici la cafe-neaua unde se duc nu reușesc, fiindcă-l un local pentru tineret și totul le este străin. Apoi, cum timpul trece, încep obligațiile: directorul trebuie să treacă pe la uzină, contabilul trebuie să treacă și el pe la serviciu, mecanicul trebuie „să dea raportul” nevastei. În locuința modestă a mecanicului, unde între aragazul pe care fierb rufe și televizor sînt numai cîteva pași, iar copiii sînt stăpîni pe toată casa, căci nimic nu-l prea scump ca să trebuiască păzit, se simte o mare căldură umană. Numai al patrulea bărbat n-are unde se duce; nu-l moscovit, a venit din alt oraș, nu se știe dacă special pentru înmormîntare sau cu treburi, se știe doar că e ziarist și pare să fie singur, să poarte ceva greu pe suflet. Prietenii se urmează peste tot, nu că ar simți nevoia, dar conștiința nu-l lasă să se despartă fără a se fi găsit. Și cînd nu mai cred să se poată, îi ajută o întîmplare: o avarie la o conductă de gaze din sectorul mecanicului și un accident — un tînăr muncitor intoxicat. Cu acest accident neașteptat începe o cotitură în relațiile lor. Din nou, ca la război, trebuie să ia pe loc o hotărîre și să acționeze imediat, să-și ajute tovarășul, să nu se teamă de risc, să-și asume răspunderea fiecărui pas. Și după cît de repede și bine lichidează toți patru avaria, după cît de energie procedează cu tînărul posesor de mașină care refuză să-l ducă pe accidentat la spital, înțelegi că experiența frontului n-a trecut pentru ei în zadar, că n-au uitat-o nici după un sfert de veac. Așa e străpuns, în fine, stratul de instrăinare care s-a depus peste vechea lor camaraderie.

Dar se regăsesc cu totul abia la Raia acasă — infirmiera detașamentului lor, pe care, cu excepția mecanicului, o uitaseră. Căci numai pentru ea în douăzeci și cinci de ani nu s-a întîmplat nimic mai important decît trecutul lor comun, n-au existat relații mai importante decît acelea cu foștii camarazi. Abia la Raia — care privește cu duioșie siluetele lor deformate de depuneri de grăsime, de oboseală musculară — se regăsesc în fine, sînt iar egali, pornesc iarăși de la zero. Poate că de aceea, cînd istoviți după o zi ațît de grea, adorm în paturile improvizate de buna lor infirmieră, visează Gara belorusă, gara moscovită în care s-au întors la sfîrșitul războiului — tineri, frumoși, biruitori.

Acesta este acordul major al filmului. Dar în surdina se aude și nota tristă a sentimentului ireversibilului. Da, azi e așa. Dar mîine? Mîine fiecare își va relua viața, viața pe care o duce de douăzeci și cinci de ani. Este o tristețe senină, tristețea semnării că așa trebuie să fie, că mergem într-un singur sens, că întorcerea este imposibilă.

Așa cum la acest film de un firese desăvîrșit te gîndești ca la un fapt de viață, tot așa și la personajele lui te gîndești ca la niște oameni reali, uitîndu-i pe actori. Întîi spui directorul Harlamov, contabilul Dubinski, mecanicul Prihodko, ziaristul Kiriușin, infirmiera Raia, nevasta lui Prihodko, tînărul cu mașina. Insoțitoarea lui și abia după aceea îți amintești că sînt Alexei Glazirin, Anatoli Papanov, Evgheni Leonov, Vsevolod Safonov, Nina Urgant, Liubov Sokolova, Alexandr Ianvarev, Margarita Terehova.

Iulia Scutaru

PROFIL

Actriță, ce frumos cuvînt!

S-a născut în 1947 la Dijon și încă din anii de școală a început să ia lecții la Conservatorul de artă dramatică. Elevă silitoare, a fost și o studentă silitoare, încît după bucuria bacalaureatului a avut-o și pe aceea de a se vedea, la numai 19 ani, posesoarea rivnitului Premiu de comedie.

Cariera artistică propriu-zisă a tinerei Claude Jade a început în 1966, la Paris, unde a lucrat întîi pentru televiziune, jucînd, printre altele, în spectacolul de mare succes „Păsări rare”. Anul următor devine pentru ea memorabil: François Truffaut o descoperă într-un spectacol al trupei de teatru a lui Sacha Pitoeff și o angajează pe interpretă necunoscută pentru filmul „Sărutări furate”. Truffaut îi eliberează stilul de joc de influențele teatrale

și îi relevă farmecul prospețimii și al naturaleții în rolul Christinei, partenera sentimentală a lui Jean-Pierre Léaud.

Acest început de colaborare a continuat apoi în următorul film al lui Truffaut „Domiciliul conjugal” — cronică a unei perechi pariziene de tineri căsătoriți. De data aceasta, Claude Jade nu mai era capricioasa domnișoară Christine, ci soția lui Antoine Doinel, persoandă cu principii și cu obligații, partitură în care a redat cu subtilitate ironia blîndă a regizorului la adresa monotoniei vieții conjugale.

Consacrată de aceste două filme, intrînd în atenția specialiștilor și a publicului, tînăra actriță devine un nume garantat și regizorii se grăbesc să o solicite. Eduard Molinaro, maestrul al comediei spumoase, își asigură colaborarea ei în filmul „Unchiul meu Benjamin”. Pe urmă a mai fost încă, și încă un rol, apoi a urmat întîlnirea cu Alfred Hitchcock, dar Claude Jade a declarat, sinceră, că nu s-a simțit în formă, deși lucra sub bagheta unui mare maestru, deoarece personajul, pasiv a lăsat-o și pe ea pasivă.

Deocamdată actrița îl consideră pe Truffaut regizorul preferat și maestrul ei, cu care ar fi oricînd gata să colaboreze din nou. Claude Jade este foarte preocupată de aspectul profesional al

carrierei sale și mult mai puțin de celebritate. Ea a declarat ritos: „Nu vreau să fiu considerată vedetă, nu vreau să-mi văd numele scris cu litere de-o șchioapă sau cu neon la intrarea cinematografelor. Actriță este un cuvînt mult mai frumos decît vedetă, nu găsiți?”

M. Tiko

INTERVIU

Orson Welles: Prea mult succes strică

— De treizeci de ani sînteți o celebritate. Dar pînă acuma nu vi s-a făcut încă o caracterizare completă. Ce părere aveți despre dumneavoastră, Orson Welles?

— Nu jinduiesc după păreri excepționale, vreau doar să fiu lăudat. Cred că în general artiștii nu doresc păreri ieșite din comun, cel puțin nu în scris; vor numai să se spună lucruri bune despre ei, că doar cu arta lor își cîștigă piinea.

— Care au fost cele mai plăcute cuvinte care vi s-au spus?

— Cînd Roosevelt a apreciat că aș putea deveni un mare politician. Cînd Barrymore a afirmat că eu și Chaplin sîntem cei mai buni actori în viață. Cînd un bătrîn toreador mi-a spus că mă număr printre pușinii oameni care îi înțeleg pe tauri. Cînd un mag mi-a declarat că sînt un mag.

— Ați încercat diverse forme de exprimare. N-ați dorit niciodată să vă „specializați”?

— Nu, nu cred că ar fi bine să mă limitez. E mare păcat că trăim în secolul specialiștilor și cred că-i supra-apreciem.

— Mai e posibil azi, ca în Renaștere, ca un om să se „miște” cu aceeași ușurință în artă și în știință?

— Este posibil și chiar necesar, pentru că azi ne aflăm în fața unor mari probleme de sinteză. Trebuie să adunăm tot ce este împrăștiat și să dăm un scop fiecărui lucru în parte. E o nebunie să te limitezi la o singură cale. Nu numai în interesul personal, ci și în acela al întregii societăți trebuie să ne

Fără cuvinte

lărgim orizontul spiritual. De exemplu, în afară de faptul că știu cîte ceva despre teatrul elisabetan, cred că aș putea să explic și principiul fuziunii nucleare. Sînt lucruri care trebuie să fie cunoscute de toți oamenii care trăiesc azi.

— Să vorbim despre regizorii de film. Ce părere aveți despre Antonioni?

— Un tînăr critic spunea că marea descoperire a secolului nostru, ca temă în artă, e plictisul. Dacă este într-adevăr așa, atunci Antonioni este pionierul și părintele acestui curent.

— Dar Fellini?

— E un foarte talentat regizor. Păcatul și, totodată, izvorul candorii lui constau în faptul că, în fond, e un provincial. Fellini este un artist desăvîrșit, dar are prea puține de spus.

— Și Ingmar Bergman?

— Cum am spus și altă dată, nu-l împărtășesc nici interesul pentru o anumită tematică și nici maniera. Pînă și japonezii îmi sînt mai apropiați.

— Sînteți de acord cu ajutorul acordat de stat industriei filmului, cum se face în multe țări din Europa?

— Dacă statul finanțează teatrul, opera și muzica — și cred că așa se întîmplă — atunci ar trebui să o facă și cu filmul și chiar în mai mare măsură.

— Cum vedeți următoarea perioadă în dezvoltarea filmului?

— Sper numai că filmul se va dezvolta în continuare, alte păreri nu am. De mai bine de douăzeci de ani nu s-a mai petrecut o revoluție esențială în arta cinematografică; iar fără asta intervine stagnarea și de aici pînă la decădere nu mai e decît un pas. Sper să apară ceva nou, realmente nou în materie de film. Dar pînă atunci ba-rem să avem mai multe posibilități necostisitoare de producere și prezentare a filmelor.

— Ce părere aveți despre viitorul teatrului?

— După părerea mea teatrul a devenit un anacronism, ca și baletul sau marea operă. Dar el mai place, le mai dă artiștilor posibilități de exprimare — poate chiar mai mari ca pînă acuma. Nu e adevărat că teatrul a existat dintotdeauna. Teatrul a existat numai în anumite perioade ale istoriei, în ciuda celor ce afirmă adepții lui. Teatrul, așa cum îl cunoaștem noi azi, se apropie însă de apusul său.

— Ce amintire v-ar plăcea să lăsați în urma dumneavoastră?

— Am hotărît să nu mă mai zbat de acum încolo pentru un succes mai mare decît atît cît îmi este necesar ca să lucrez. Și asta nu de ochii lumii, o spun sincer. Am nevoie de un anumit succes, altfel n-aș putea lucra. Dar cred că interesul prea mare pentru succes strică unui artist. Mai ales atunci cînd nu se gîndește decît la ce vor spune despre el generațiile viitoare.

(Din „Iskusstvo Kino”)

REFLECTOR

● Filmul „Terasamentul”, o producție a studioului din Biga, reînvie zilele eroice ale Războiului de Apărare a Patriei. Rolul principal al partizanului Surovii este interpretat de Gunnar Cylinski.

● În „Poem despre Azerbaidjan”, documentaristii D. Alibekov, A. Kurbanov, I. Efendiev și Z. Magerramov înalță un imn de dragoste frumoasei lor patrii.

● Revoluționar și violonist, Eduard Syrmus, marcantă personalitate estonă, este evocat în filmul „Vloara roșie” — coproducție „Tallinnfilm” și DEFA (R.D.G.).

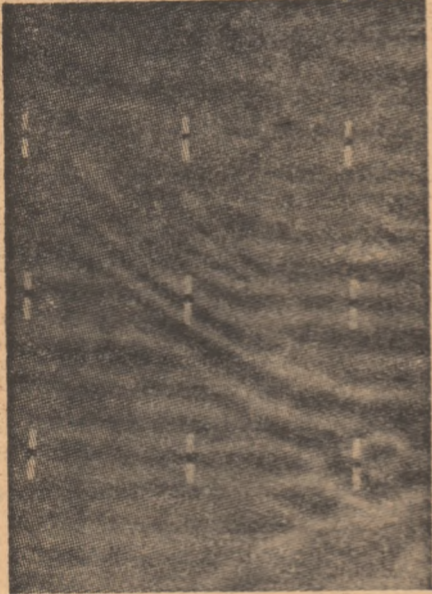
ASTRONAUTICĂ

Noi stele pe cerul marțian

De câteva zile, pe cerul marțian s-au înscris noi stele. Căci, la sfârșitul unei lungi călătorii, stațiile sovietice „Marte-2” și „Marte-3” au devenit sateliți artificiali ai misterioasei „Planete roșii”.

Cele două stații au luat startul, se știe, în luna mai a.c. Planeta Marte se apropia atunci vertiginos de Pământ. La 12 august urma să se afle la numai 56 200 000 de kilometri de planeta noastră. În aceste condiții n-ar fi fost poate mai bine ca stațiile să-și fi luat zborul mai devreme, pentru ca întâlnirea cu Marte să aibă loc în august? Pentru radiocomunicații ar fi fost într-adevăr mai bine, dar vizibilitatea lui Marte de pe teritoriul U.R.S.S. era atunci mai slabă din cauză că „Planeta roșie” se afla prea aproape de orizont.

„Marte-2” și „Marte-3” au urmat așadar o traiectorie aflată la mică depărtare de dreapta imaginară care ar lega Pământul de Marte. Ele „țineau” un punct din spațiul interplanetar unde, la sfârșitul lui noiembrie, urma să ajungă și „Planeta roșie”. În această perioadă, cunoscută sub numele de marea opoziție, astronomii au stat zi și noapte fără întrerupere de veghe lângă telescoape. Se știe că în cursul marilor opoziții au fost făcute cele mai mari descoperiri asupra planetei Marte. În 1636, de pildă, astronomul Fontaine a descoperit „mările” și „continentele” marțiene, iar Maraldi calotele polare;

Peisaj marțian. Fotografie făcută de la o depărtare de 95 km. Se deosebește clar un mare crater cu un diametru de 200 km și o ciudată formațiune de 900 km lungime, care poate fi, fie o imensă dună de nisip, fie o turbulență atmosferică

În 1877 Schiaparelli a văzut canalele și Hall cei doi sateliți ai lui Marte: Phobos și Deimos. Dar și recenta opoziție a rezervat unele surprize: astronomii au observat începutul unei furtuni de praf care într-o lună a cuprins toată emisfera sudică. De obicei, astfel de furtuni se potolesc repede, dar ultima a făcut excepție de la această regulă continuând să binteie pînă în momentul de față, cînd mai slab, cînd izbucnind cu o nouă forță.

În ultimii cinci-șase ani cosmonautica a spulberat o seamă de iluzii despre Marte, între care și aceea a vieții pe această planetă, a canalelor și atmosferei ei. S-a dovedit, de pildă, că peisajele marțiene seamănă atît de mult cu cele lunare, încît acum cinci ani, cînd un cotidian sovietic a publicat o fotografie a lui Marte, un astronom a telefonat la redacție susținînd că ar fi de fapt o fotografie a Lunii. Căci „canalele” care, timp de mulți ani, au fost considerate rodul muncii marțienilor, s-au dovedit a fi de fapt șiruri de cratere adînci. Iar atmosfera s-a vădit a fi improprie pentru viață. (S-a constatat că ar fi chiar mai rarefiată decît se credea). Presiunea la suprafața planetei este aproximativ egală cu presiunea terestră la o altitudine de 30 000 de metri. Existența oxigenului este și ea problematică. Dar și mai „grav” este faptul că atmosfera de pe Marte nu se poate împotrivi radiației ultraviolete a Soarelui, care atinge în felul acesta suprafața marțiană. Încît ar fi nocivă pentru formele terestre de viață. Iar dacă mai adăugăm la cele de mai sus că Marte este o planetă fără apă, cu o climă foarte aspră, vom înțelege mai bine scepticismul unor savanți față de ideea existenței vieții pe suprafața acestei planete. Și totuși nimeni nu poate afirma categoric că ea lipsește, într-adevăr, cu desăvîrșire.

Căci nu trebuie să uităm de excepționala capacitate de adaptare a sistemelor vii la condițiile mediului. Pe Pământ nu există nici un loc steril: în ghețurile Antarctidei ca și în arșița Saharei, în adîncurile oceanelor ca și pe crestele Everestului, pretutindeni viețuiesc organisme simple sau mai complexe.

Dar dacă fluizi canalelor a fost definitiv spulberată, peisajul marțian s-a îmbogățit, în schimb, cu gigantice ridicături și depresiuni foarte adînci. Diferențele dintre cotele cele mai înalte și cele mai joase ar fi, după cum s-a constatat în ultimii ani, de 10 kilometri. Și pentru că temperatura la sol rămîne invariabilă, iar în atmosferă ea crește o dată cu înălțimea, pe Marte se iscă furtuni puternice de felul celui despre care am amintit mai sus, iar viteza lor atinge valori de aproape 500 de kilometri pe oră. Aceste adevărate superuragane, pe care pămîntenii abia și le pot imagina, ridică în aer cantități enorme de praf, acoperind uneori mari porțiuni de pe suprafața planetei. Încît nu-i exclus ca unele din ridicăturile de pe Marte să fie chiar dune de nisip gigantice. Dar cu aceasta enigmele „Planetei roșii” nu au fost nici pe departe elucidate. Trecutul ei misterios, ca și prezentul foarte puțin studiat vor putea fi totuși mai bine cunoscute datorită stațiilor automate devenite deja sau urmînd a mai deveni sateliți ai lui Marte.

În această ordine de idei e bine să știm că plasarea unei stații automate pe o orbită în jurul planetei Marte este o problemă tehnică extrem de complexă. Ea presupune soluții principial noi față de zborul pe orbite circumterestre sau chiar circumlunare. Între altele, se impune ca un mare număr de manevre și calcule să fie încredințate sistemelor automate. Dar iată, de pildă, cum a fost realizată manevra care a transformat aparatele sovietice „Marte-2” și „Marte-3” în sateliți ai planetei Marte. Pentru a deveni sateliți, stația automată trebuia frînată într-un moment cînd se afla la o distanță precisă de planeta Marte. Această misiune e și mai complicată de faptul că manevra e foarte greu de realizat de pe Pământ — deci de la 136 milioane de kilometri — semnalele radio făcînd numai într-un sens șapte minute și jumătate. În al doilea rînd, pentru plasarea pe orbită trebuia cunoscută foarte bine poziția stației față de Marte. Creatorii aparatelor cosmice sovietice au găsit însă soluțiile cele mai potrivite. Ei au încredințat dificila misiune chiar stațiilor, înzestrîndu-le cu sisteme de navigație speciale și „creier” electronic. Stațiile automate au făcut dar cu precizie toate manevrele necesare și în momentul de față evoluează, așa cum am mai spus, ca sateliți ai planetei Marte. Zilele trecute, capsula stației „Marte-3” care a coborît lin pe suprafața planetei într-un punct din emisfera sudică a emis primele semnale, care au fost înregistrate la bordul stației „Marte-3” și apoi retransmise pe Pământ. Mesagerii ai Pământului, sateliții artificiali lanșați de specialiștii sovietici și americani în jurul „Planetei roșii” și capsula de pe suprafața ei permit deci să sperăm că într-un viitor nu prea depărtat se vor putea dezlega noi enigme ale lui Marte. Datele furnizate de experiențele sovietice și americane se vor completa astfel reciproc, oferind un tablou cît mai fidel al realităților de pe „planeta enigmelor”.

ELECTRONICĂ

Stimulatorul cardiac nuclear

După cum se știe, numărul contracțiilor inimii pe minut, adică frecvența cardiacă, se datorește unui automatism propriu al ei. Automatismul cordului constă în proprietatea miocardului — mușchiul inimii — de a elabora, prin mijloace proprii, impulsurile necesare provocării contracțiilor mușchiului cardiac — „bătăile” cum li se spune în popor. Din această cauză, o inimă scoa-

să din organism poate fi întreținută în activitate încă un număr important de ore, dacă i se asigură condițiile corespunzătoare, prin irigarea artificială a vaselor cordului cu un singe care păstrează proprietățile fizice și chimice — temperatură, fluiditate, oxigenare etc. — necesare.

Impulsurile de comandă ale inimii pot însă suferi întârzieri sau accelerații, iar în unele cazuri se pot opri sau chiar dispărea cu totul, ceea ce constituie o stare de îmbolnăvire a cordului deosebit de gravă. Această stare de boală se manifestă prin neregularități ale pulsului, ori chiar prin oprirea acestuia, ceea ce poate fi fatal.

În ajutorul acestor cardiaci, știința și tehnica modernă au realizat aparate speciale numite stimulatori cardiaci — cu un termen englezesc frecvent folosit — pace-makers.

Un pace-maker este alcătuit dintr-un sistem de circuite electronice complexe, cu tranzistoare și alte componente — rezistențe și condensatoare — care se capsulează etanș într-o masă plastică specială. Conductorii electrici, de asemenea de o construcție specială, leagă stimulatorul cu electrozii fixați direct pe

Primul pacient, cățelul Brunhilde

inimă bolnavă. În unele cazuri, acești electrozi se prezintă ca niște ace scurte ce se înfig în mușchiul inimii, dar pot fi și niște plăcuțe din platină care se fixează prin coasere pe mușchiul cardiac.

Stimulatoarele cardiace sînt construite cu materiale electronice de cea mai bună calitate și, într-adevăr, pînă acum nu s-au produs accidente pricinuite de piesele componente sau de aparatul propriu-zis. Dar bolnavul trebuie să revină pe masa de operație o dată la 18 sau 24 de luni pentru „schimbarea bateriei” deoarece, ca orice aparat tranzistorizat, pace-makerul funcționează cu energie electrică furnizată de o baterie. Or, cu tot progresul științei și tehnicii, nu există încă baterii electrice care să asigure funcționarea continuă a stimulatorului cardiac mai mult de doi ani.

Așadar, bateria e punctul nevralgic al stimulatorului cardiac. În fața acestei situații, specialiștii au căutat să rezolve problema pornind de la ideea că izotopul plutoniu-248 are o perioadă de dezintegrare de 86,4 ani. Nu cumva — și-au spus ei — energia de dezintegrare a plutoniului s-ar putea transforma în energia electrică necesară alimentării unui pace-maker?

Și într-adevăr, după cercetări care au durat doi ani, medici, fizicieni, electroniști au reușit, într-o strînsă colaborare și după o muncă încordată, să rezolve problema stimulatorului cardiac nuclear. În linii mari, noul pace-maker are înfățișarea unui cilindru turtit care adăpostește circuitele electronice și generatorul cu plutoniu. Stimulatorul se implantează sub mușchii abdominali, iar conductorii electrici din platină, cu o lungime de 54 cm, fac legătura cu electrozii fixați în mușchiul inimii, la nivelul ventriculului drept. Sistemul de alimentare utilizează plutoniu-248 în aliaj cu un metal numit skandiu, pentru a se obține o mai bună stabilitate. Acest aliaj este închis într-o capsulă specială din titan — alt metal cu proprietăți deosebite — capsulă a cărei rezistență a fost bine verificată. Într-adevăr, ea rezistă la presiuni de 5 tone, la temperaturi de peste 1 200 grade, precum și la coroziune, iar în prezent se fac încercări de rezistență și la gloanțe de revolver, întrucît cea mai mică fisură ar prezenta un grav pericol de iradiere atît pentru pacient, cît și pentru cei din jurul său.

Căldura produsă de dezintegrarea plutoniului este transformată în electricitate cu ajutorul unor termocupluri.

Aceste dispozitive produc o tensiune de numai un volt, ceea ce este suficient pentru un circuit electronic con-

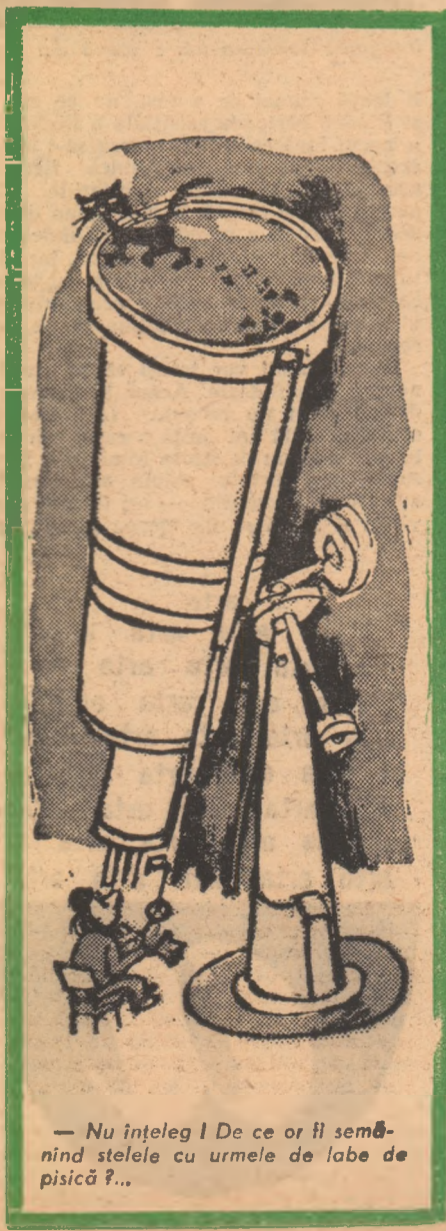

știa știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința
știința știința știința știința

vertizor prin care se obține energia necesară pentru buna funcționare a stimulatorului propriu-zis.

Un circuit special pune pace-makerul în funcțiune numai atunci cînd pulsul scade foarte mult și îl oprește atunci cînd a atins 70 de bătăi. De asemenea, cu ajutorul unui magnet, pe care îl apropie de locul implantării, bolnavul poate verifica singur modul de funcționare al stimulatorului său cardiac. Această posibilitate dă bolnavului un sentiment de siguranță, de încredere în aparatul său, lucru foarte important din punct de vedere psihologic.

Construcția în serie a stimulatorilor nucleare ridică unele probleme de ordin juridic în legătură cu legislația privitoare la circulația substanțelor radioactive. Astfel, bolnavul trebuie să semneze un act prin care se declară de acord ca, în caz de deces, să i se recupereze din organism pastila de plutoniu a stimulatorului. De asemenea, mai multe state europene au semnat un acord în legătură cu libera circulație a persoanelor purtătoare de stimulatori cardiace cu plutoniu, cu condiția ca recipientul care conține izotopul radioactiv să corespundă normelor internaționale de protecția contra radiațiilor nucleare. Pînă în luna iulie a acestui an au fost implantate patru asemenea stimulatori cardiace nucleare.

— Nu înțeleg / De ce or fi semnificative stelele cu urmele de labe de pisică?..

tehnica
tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica

GEOLOGIE

Ghețurile din Sahara

Investigații geologice mai vechi decât depistarea unui număr de glaciații care acoperiseră Terra în cursul diverselor vîrste ale ei. Cea mai veche s-a produs, se știe, chiar la începutul erei primare, poate chiar în timpul precambrianului, adică pe puțin acum șase sute de milioane de ani. Ea a fost depistată în teritoriile pe care astăzi le numim Africa de vest, Norvegia și Scoția. Mai aproape de noi — dacă ne putem exprima așa, avînd în vedere momentul cînd s-a produs — a fost glaciația din Carbonifer (270 milioane de ani), deci de la sfîrșitul erei primare, ale cărei urme au fost găsite în Africa de sud, India, Australia, America de Sud și Antarctica (repartiție evident subînțeleasă tot în cadrul geografic actual). În sfîrșit, cea mai „recentă” era considerată glaciația din cuaternar care, între un milion de ani și cincisprezece mii de ani, a cunoscut patru faze principale, despărțite prin perioade mai mult sau mai puțin lungi de încălzire. Fazele

Africa o suprafață de cel puțin 13 milioane kilometri pătrați (pentru comparație putem aminti că actualul inlandsis antarctic are ceva mai mult de 11 milioane de kilometri pătrați) și se întindea din Maroc pînă în Mali, din Mauritania pînă în Ciad și poate chiar pînă în Africa de Sud. Măturii izolate ale glaciației au fost reperate și în cîteva regiuni din actuala Brazilie, precum și în Bolivia.

Să nu uităm că în vremurile acelea depărtate, conform teoriei acum acceptate a derivei continentelor, Africa și America de Sud alcătuiau o singură masă continentală care, ulterior, s-a scindat dînd naștere părții sudice a Oceanului Atlantic.

Deriva continentelor duce astfel la concluzia că în epoca ordosiluriană întreaga masă continentală acoperită de calota glaciară se afla într-o regiune polară, aceea a Polului Sud. Ceea ce s-a schimbat de atunci a fost nu axa Pămîntului, ci continentele care s-au deplasat.

Primele semne ale unei eroziuni glaciare — roci striate — datînd de la sfîrșitul Ordovicianului și începutul Silurianului au fost observate, ici-colo, în Sahara, de către geologi care făceau prospecțiuni petroliere. Problema care-i interesa de fapt pe geologi era reperarea etajelor care ar putea conține roci-depozite de zăcăminte de hidrocarburi (gaze sau petrol) și explicarea greutăților de care se loviseră specialiștii în foraj la evaluarea întinderii unui zăcămint, cel de la Tin-Fuyé. La cîteva sute de metri unele de altele, sondele care explorau acest zăcămint dădeau fie peste gresii producătoare sau, dimpotrivă, peste roci absolut sterile.

Cum climatul arid al Saharei face imposibilă orice vegetație, ba mai mult se împotrivesc și formării unui sol vegetal care să ascundă relieful, formele fosile puse în evidență de eroziune se impun cu o claritate excepțională. Un grup de geologi a avut atunci ideea că în felul acesta s-ar putea descoperi urme de glaciație în Sahara. Cercetînd mai întii fotografiile făcute din avion, efectuînd apoi zboruri cu un elicopter și, în fine, studiînd la fața locului anumite locuri dinainte alese, specialiștii au dat peste morfologii neîndoios glaciare, deja cunoscute, dar de cele mai multe ori infinit mai slab marcate în regiunile astăzi temperate care au suferit odinioară glaciațiile cuaternare sau în zonele supuse astăzi climatului polar (Groenlanda, Alaska etc).

Dobîndirea certitudinii existenței acestei glaciații ordosiluriene nu era totuși suficientă; mai trebuia descoperită dinamica ei. Și într-adevăr, cîrînd geologii au localizat paleovăile glaciare formate de scurgerea gheții, umplute cu sedimente glaciare sau fluvioglaciare extrem de eterogene, iar apoi acoperite de sedimente provenind din epocile geologice posteroare. De mare ajutor le-a fost în această strădanie marea număr de carote prele-

rită. Acolo se izbeau însă de diferențele de facies inerente depozitelor glaciare, totdeauna foarte eterogene.

OCEANOGRAFIE

Marea Roșie e fierbinte

Într-o zonă din Marea Roșie, aproape de Mecca, au fost descoperite trei depresiuni foarte adînci în care temperatura apei ajunge, în straturile inferioare, pînă la 55 de grade Celsius, iar salinitatea ei crește pînă la 300 la mie. Or, despre temperatura obișnuită a apei de mare se știe, în general, că descrește odată cu adîncimea, apropiindu-se, la cîteva mii de metri, de zero grade. Iar salinitatea apei oceanice este de 35 la mie în zonele arctice — unde, prin topirea ghețel, se formează mase suplimentare de apă potabilă — și poate crește pînă la 37 în zonele tropicale cu evaporare intensă.

După cum era firesc, „saramura” fierbinte din Marea Roșie a atras atenția oceanografilor. Primele bazine din zonele fierbinți au fost, de fapt, descoperite în 1957 de un grup de cercetători care făceau observații la bordul navei „Atlantis”. În 1967 regiunea a fost minuțios studiată de o expediție a Institutului național de oceanografie din Anglia. Specialiștii englezi au înregistrat o temperatură de 44 grade Celsius la o salinitate de opt ori mai mare decît cea normală. Expediții ulterioare în această regiune au confirmat datele de mai sus.

În 1965 o altă expediție oceanografică a mai descoperit un bazin, și mai mare, cu soluție de sare fierbinte, de 55,02 grade Celsius. În sfîrșit, în toamna lui 1966 a fost descoperită a treia și ultima depresiune în care temperatura apei ajunge, la adîncimea de 2042 de metri, la 34 de grade Celsius. În alte zone ale Mării Roșii temperatura apei la aceeași adîncime nu trece de 20 de grade, iar în oceane este chiar de 3—4 ori mai mică.

Bazinele fierbinți sînt amplasate deasupra zonei centrale de deplasare a scoarței, acolo unde Africa și Peninsula Arabă se depărtează una de cealaltă și scoarța terestră se „înnoiește”. De altfel, ipoteza că formațiile geologice active fac să crească temperatura apei este confirmată, după părerea specialiștilor, și de împrejurarea că, o dată cu creșterea temperaturii, sporește și conținutul de fier și mangan din apă. Aceste elemente, sub formă de soluție, rămîn în straturile cele mai joase ale „saramurii” pînă cînd se oxidează și se sedimentează. Sporirea cantității de fier și mangan atestă că în cursul ultimilor ani viteza cu care ele s-au adăugat în depresiunile fierbinți a depășit viteza de sedimentare a lor. Ceea ce înseamnă că bazinele fierbinți sînt locuri unde se desfășoară în momentul de față un proces de formare a minereurilor. După părerea specialiștilor, nu-l de fel exclus ca și în alte regiuni ale Pămîntului zăcămintele de minereu să se fi format în același fel.

Unul din cercetătorii care au observat fenomenele din zonele amintite a relatat că în „bazinele cu apă fierbinte din Marea Roșie se observă realmente un fenomen de transformări dinamice. Dacă vom reveni în această zonă după cîțiva ani vom asista cu siguranță la noi transformări”.

Sedimentele de pe fundul Mării Roșii sînt bogate în tot felul de minerale grele ale căror rezerve sînt estimate la circa două miliarde de dolari. Dar esențială nu este atît cantitatea acestor minerale, cît mai ales împrejurarea că asistăm la un fenomen care va îngădui specialiștilor să-și înmulțească cunoștințele despre formarea zăcămintelor utile și a bazinelor oceanice.

I. Svetov

ferburile și alte produse farmaceutice locale.

Figurinele sînt folosite în trei scopuri. În primul rînd pentru a proteja un membru al tribului sau toată gospodăria lui împotriva forțelor aducătoare de boală sau distrugere. Indienii cuna din Panama, de pildă, se sînt apărați de o statuie de aproape 2 m înălțime sculptată în lemn de balsam, presupusă a reprezenta un misionar care, cu mult timp în urmă, le-a fost de mare ajutor în problemele medicale. Ei recurg deci la un fel de medicină preventivă.

Mai răspîndită este însă păpușa care participă activ la însănătoșirea unui bolnav. Acest tip de figurină, sculptată în lemn sau modelată în argilă, după trib, este așezată lingă patul bolnavului pentru a ține la distanță spiritele rele. Indienii choco organizează o adevărată ceremonie în care bolnavul este înconjurat de păpuși, iar vrăciul cîntă, administrează ierburile de leac și meditează ținînd în mînă un fel de sceptru de rugăciune (un băț lung de lemn care poartă în vîrf o figurină). O statuie de argilă folosită de tribul marajo din America

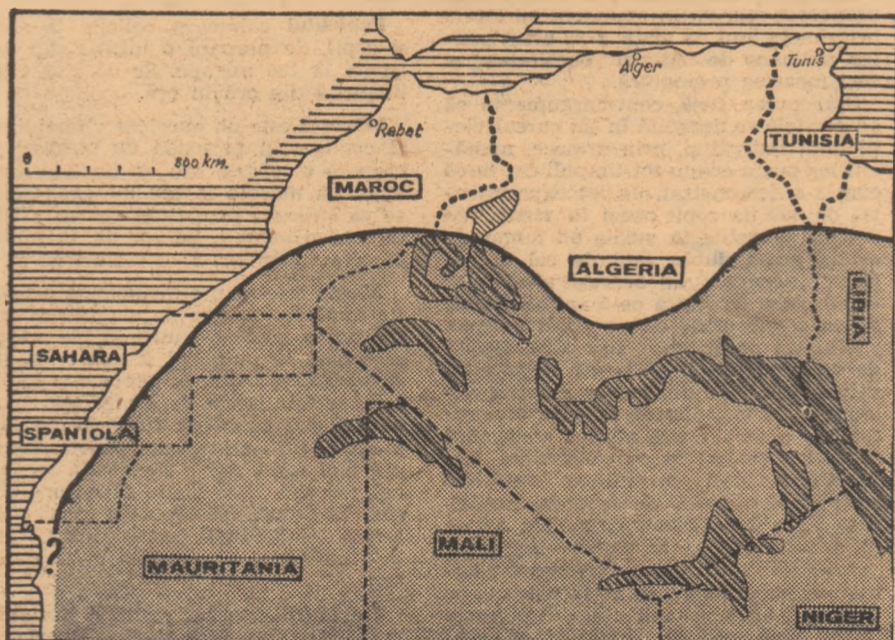

Vraci din tribul indian seri, care trăiește în insula Tiboron din Golful Mexic, cu însemnele meseriei atîrnate de gît

de Sud, actualmente dispărut, avea un dublu rol: ferea bolnavul de spiritele rele și, dacă acesta murea, se via drept urnă pentru cenușa lui.

Cea de a treia utilizare a figurinelor este diametral opusă primelor două. Păpușa este furisată sub casa unui membru al tribului pentru a atrage nenorocirea asupra lui sau asupra familiei sale.

Un vrăci priceput își folosește păpușile în cazurile de speranță și în cele în care este sigur că boala e organică și nu implică nici o componentă psihică. Dacă nu intervine vindecarea așteptată și bolnavul moare, el dă vina pe forța superioară a spiritelor rele, iar dacă boala nu mai progresează sau dă înapoi, spune că spiritele au fost obligate să se retragă. În orice caz, cea mai importantă componentă a procedurilor medicale primitive este încrederea bolnavului în puterea protectoră, curativă sau malefică a păpușii. Or, indiferent de adevăratele minuni pe care le pot face astăzi doctorii în medicină, încrederea bolnavului continuă să joace un foarte mare rol și în lumea modernă, intrucît este un factor mobilizator al resurselor corpului omenesc.

Acum circa 400 milioane de ani, cea mai mare parte din Sahara de astăzi era acoperită de o calotă glaciară (porțiunea punctată a hărții) care a persistat 3—4 milioane de ani. Suprafețele hașurate reprezintă aflorimente din paleoliticul inferior

glaciației cuaternare au cuprins nordul Europei (Germania septentrională, Scandinavia, Marea Baltică, Marea Nordului, Scoția...) și America de Nord.

Grație unor lucrări recente, acum se știe, însă, că o altă glaciație necunoscută pînă la ele s-a produs, tot în timpul erei primare, la sfîrșitul Ordovicianului sau la începutul Silurianului. Ea s-a prelungit se pare de la 435 de milioane la circa 430 de milioane de ani.

Timp de trei-cinci milioane de ani, teritoriul care este astăzi Sahara a fost acoperit de o enormă calotă glaciară. Avînd o grosime de cîteva mii de metri, gheața încătușa atunci în

vate cu prilejul explorărilor petroliere. Mai mult, s-a putut constata că întinderea inlandsisului ordosilurian a variat în cursul existenței sale. Și s-ar putea ca nici să nu fi fost un singur inlandsis, ci mai multe calote distincte, consecutive sau concomitente.

În felul acesta a fost descoperit și misterul de la Tin-Fuyé. Roca depozită a zăcămintului era alcătuită din gresii formate pe baza depozitelor glaciare care umpleau paleovăile. Zăcămintul urma astfel aceste paleovăi, iar sondele trebuiau și ele să urmeze, în mod obligatoriu, aceste vechi canale, a căror lărgime nu trece de cîteva kilometri, pentru a-și ajunge ținta do-

ETNOGRAFIE

Păpușa de leac

În junglă, păpușa de leac ține locul rețetelor și medicamentelor. Vracilor, șamanilor și vrăjitorilor din Africa sau America de Sud ea le servește în același timp drept „diplomă” a meseriei lor, pe care o poartă de gît, și drept important „instrument” de lucru, uneori mai important chiar decît

— Ți-am spus să scoți trenul de aterizare, nu să deschizi magazia de bagaje

Poșta medicului

INGE BATEZ — Calan, jud. Hunedoara: Consultați un internist, deoarece sialoreea (hipersecreția salivară) poate fi un simptom în afecțiuni ale tubului digestiv, insuficiență tiroidiană, diabet etc. Ca tratament simptomatic, Bergonal (2-3 cpr./zi), ori: Rp. Atropină sulfurică 0,01 g, apă distilată 10 ml. D. S. int. X-XX de câte ori pe zi, pot aduce ameliorări.

PAVEL ANDREI — Dorobol: Adresați-vă în scris Spitalului de chirurgie plastică și reparatorie, str. Arh. Ion Mincu nr. 7, București.

IOSIF HELLER — București: Într-adevăr, consumul excesiv de zaharină ar produce — susțin unii — mutații celulare, fiind, se pare, un factor favorizant al cancerului. Credem însă că nu este un motiv de alarmă, ci doar de a reduce consumul acestui înlocuitor al zahărului, recomandabil numai diabeticilor.

I. ANGELESCU — București: În utilizarea terapeutică a substanțelor tranchilizante (în special Valium, Napoton ș.a.) trebuie avută în vedere posibilitatea apariției unor efecte secundare nedorite, de felul celor semnalate de dv. De aceea, această medicație trebuie folosită cu discernământ și în nici un caz în doze „industriale”. În afara suprimării tranchilizanților, vă recomandăm ca desensibilizant fie un antihistaminic de sinteză — Nilfan, Feniramin, Clorfenoxamină — fie ciorură de calciu ori hiposulfid de sodiu. Ca literatură de specialitate: „Efecte secundare ale medicamentelor” de dr. Gh. Panaitescu și dr. Emil A. Popescu, volum editat de Ministerul Sănătății, Direcția Farmaceutică în anul 1970.

C. ECONOMU — București: Într-adevăr, unele tulburări psihice pot fi consecința carenței de serotonină din creier, substanță ce are rolul unui neurohormon. Nu știm ce susține articolul din „Science et vie” la care vă referiți, însă ținem să vă atragem atenția că la om serotonină provoacă colici, diaree, tahicardie și creșterea circulației periferice, fiind deci contraindicată pentru afecțiunea soției dv. În schimb, Methysergid (Deseryl) este un medicament specific în migrene. Unele efecte secundare neplăcute nu trebuie să ducă la întreruperea medicației ce trebuie luată în doza de 6 mg/zi în trei prize; după o săptămână se va descrește treptat doza, pentru a se ajunge la tratamentul de întreținere, care este de 1 mg de 2-3/săptămână.

DINU P. — Alexandria: Situația relatată pare cam insolită și confuză. În orice caz, spre regretul nostru, nu vă putem ajuta decât cu sfatul de a vă adresa unui serviciu de endocrinologie.

SERU TICA — București: Adresați-vă serviciului de ortodonție din cadrul policlinicii speciale a Facultății de stomatologie din calea Plevnei nr. 19.

PRICOPIE GHEORGHE — Com. Pungești, Jud. Vaslui: Scleroza laterală amiotrofică, afecțiune a sistemului nervos central, fără cauze cunoscute (se crede că ar fi o boală ereditară) nu are până în prezent un tratament specific. Se recomandă evitarea oricărui fel de oboseli fizice și a frigului, suprimarea totală a alcoolului și altor toxice. Presupunându-se o avitaminoză E, se administrează doze masive de vitamina E până la 0,40 g/zi. Unele rezultate încurajatoare s-ar obține prin injectarea i.v. de albastru sau roșu de tripan (coloranți „vitali”), vitamina B₁₂, extracte placentare, glicocol, ionizări transcerebrulare, hormoni foliculari sau testiculari. Se recomandă masajele ușoare ale maselor musculare.

SORIN TANASE — București; **L. MEGHEDINEANU** — București: Coreea cronică (Huntington), este o boală ereditară a sistemului nervos central. Mișcărilor involuntare pot fi parțial ameliorate cu doze ridicate de rezepină (ntre 4-16 mg/zi), Majeptil (0,10-0,20 g/zi), Haloperidol-Richter (0,001-0,010 g/zi progresiv). La aceste neuroleptice trebuie asociată psihoterapia.

Sora

Foto: I. Kuidin (A.P.N.)

AH, OBEZITATEA !

Nu măninc și totuși... mă îngraș!

Această frază, pe care o tot auzim de zeci și zeci de ani și căreia în trecut nu i se dădea crezare, pare să fie adevărată, dacă nu în toate, cel puțin în unele cazuri.

Numim, în mod oarecum arbitrar, obez insul a cărui greutate depășește cu 15-20 la sută media ponderală a subiecților de aceeași vîrstă și înălțime. Un anumit procent de persoane nu începe să depășească această „greutate standard” și să merite astfel numele de „obez” decât în jur de 40 de ani. Alții dimpotrivă — și se pare că ei reprezintă o treime din numărul total al obezilor — depășesc această greutate încă din primele luni de viață. Ei sînt grași cum s-ar zice chiar „din scutece”, grași și la școală, grași la nunta lor, ca și la nunta copiilor lor.

În zadar ar încerca această ultimă categorie de obezi să slăbească, întrucît pînă la urmă orice tratament sau regim alimentar, fie el cît de draconic, se dovedește ineficace. Aceasta este părerea unui număr din ce în ce mai mare de „obezitologi”, care au descoperit că principalii vinovați de această neplăcută situație sînt adipocitele — celulele grase din organism.

Avem însă cu toții același număr de adipocite? Nu se știe nimic precis în această direcție, dar ceea ce se cunoaște neîndoiește este faptul că, pe de o parte, celula grasă odată apărută nimic nu o mai poate face să dispară, iar pe de altă parte că numărul adipocitelor se poate tripla, dacă nu chiar cvadrupla încă din primele luni de viață. Ceea ce înseamnă că copilul ale cărui adipocite nu se înmulțesc în primele luni după naștere va rămîne suplu cel puțin pînă în jurul vârstei de 40 de ani. Atunci cînd celulele lui grase încep însă să se înmulțească el va fi predestinat, ca să nu zicem condamnat, la obezitate. Care ar

fi mecanismul? Prea bine nu e cunoscut, dar se știe că un mare număr de adipocite merge „mină în mină” cu o poftă de mîncare pantagruelică, cu un imbold nestăpînit spre... infulecarea bucatelor.

Or, tocmai acest număr sporit de celule grase ar explica de ce chiar cele mai severe regimuri nu izbutesc să-i facă pe acești obezi să slăbească. Celulele respective s-ar „dezumfla” ca niște baloane în perioada restricțiilor alimentare, pentru ca imediat după aceea să se „umfle” la loc. Prin urmare, cînd acești obezi declară că nu mănîncă decît foarte puțin și totuși se îngrașă, ei mărturisesc de fapt adevărul gol-goluț.

Se înmulțesc oare adipocitele la unii copii sub influența vreunui mecanism ereditar? S-ar putea, deși mult mai plauzibil apare drept cauză principală modul de alimentație impus de mamă. Cu cît „bebelușul” mănîncă mai mult, cu atît va crește și numărul său de adipocite, riscînd deci să devină obez, unul dintre tipurile de obezi care nu vor izbîvi să slăbească niciodată.

Așadar, dacă mamele s-ar hotărî să-și hrănească mai puțin abundent odraslele în primele luni de viață, s-ar evita pentru milioane de indivizi obezitatea și deci moartea prematură.

S-ar putea, însă, contraargumenta că adipocitele se dezvoltă în tot cursul vieții unui individ și, prin urmare, numărul lor poate crește tot timpul. Or, după cum s-a demonstrat, un lot experimental de 200 de copii obezi în vîrstă de doi ani prezenta în medie un număr de celule grase dublu față de cel al copiilor „normali” de aceeași vîrstă, iar copiii obezi în vîrstă de 5 ani aveau tot atîtea celule grase cît un adult normal.

Situația ar fi, cum s-ar zice, lipsită de orice speranță. Și totuși se pare că salvarea va veni din partea hipotalamusului, o formațiune de la baza creierului. De mult timp se știe că sindromul asociat unor leziuni centrolobulare ale hipotalamusului prezintă, printre alte simptome, o poftă de mîncare nesățioasă, care transformă animalele atinse de această boală în niște viețuitoare „obezissime”. Comparînd comportamentul acestor animale cu acela al obezilor umani, s-ar părea că obezitatea este uneori provocată de o reactivitate exagerată la unii stimuli externi, în același timp cu o slăbire a controlului exercitat de stimuli interni, aceia care reflectă necesitățile fiziologice și care joacă un rol conducător în reglarea greutății corporale și menținerea ei la un nivel normal.

Obezul ar asculta mai mult de stimulii externi decît de cei interni, ceea ce ar însemna că, pentru ca să-l vedem mîncînd mai puțin, ar fi destul în teorie să-l punem în față o cantitate mai mică de alimente.

Deocamdată, este desigur greu și pentru „obezitologi” ca și pentru această categorie de obezi să extragă vreo regulă de conduită din cele arătate mai sus. Ceea ce este totuși cît se poate de limpede e că mamele ar face mult mai bine să nu-și „îndoape” odraslele.

esculap
esculap esculap
esculap esculap escula
lap esculap esculap esc
esculap esculap esculap
esculap esculap esculap escu
esculap esculap esculap e
esculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

FITOTERAPIE

Ceaiuri

medicinale

pentru copii

Valoarea plantelor medicinale este unanim recunoscută. Calitățile lor terapeutice le fac însă utile nu numai adulților ci și copiilor, iar uneori chiar și sugarilor. Să trecem deci în revistă câteva din aceste plante medicinale recomandate în pediatrie.

Anasonul este indicat în afecțiunile digestive ale sugarului și copilului, manifestate prin balonări, colici, stări de neliniște. Pentru sugari se face o infuzie din 5-6 fructe la o ceașcă cu apă clocotită. Se răcește și se administrează cu lingurița în cursul unei zile.

Chimenul stimulează secrețiile gastrice și absoarbe gazele, calmează colicile la sugari și copii, fluidifică secrețiile bronșice. Pentru sugari se prepară o infuzie din 6-8 fructe la o ceașcă cu apă. Ceaiul se dă cu lingurița, după nevoie, de cîteva ori în cursul unei zile.

Cimbrisorul ameliorează răceala, bronșita, tusea; se recomandă și în diareile ușoare și enterocolite; este un calmant al copiilor nervoși. Se prepară o infuzie din o linguriță la 250 ml apă. Copiilor li se dă cîte o linguriță la o oră.

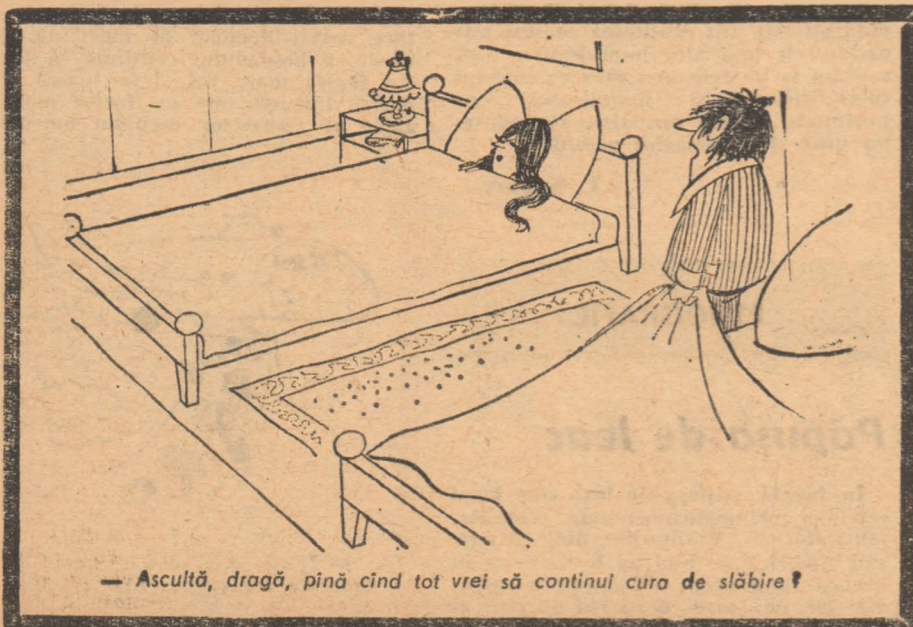
Feniculul calmează colicile la sugar și copil. Se prepară o infuzie din 5-6 fructe la 100 ml apă. Se dă ziua cîte o linguriță din oră în oră.

Măceșul este un excelent vitaminizant al copiilor în perioada de creștere. Se prepară o infuzie sau un decoct din o linguriță măceșe la 250 ml apă. Ceaiul se va strecura prin tifon pentru a înlătura perii iritanți. Se vor da, în funcție de vîrsta copiilor, 2-3 ceaiuri pe zi.

Mentă este planta medicinală de elecție în diaree. Dozele de plantă sînt pentru sugari de 5-6 frunze la 100 ml apă, crescîndu-se numărul frunzelor o dată cu vîrsta copilului. Se prepară o infuzie care se aducește de preferință cu zaharină sau cu zahăr fierț. Se dă între mese, cîte 3-4 lingurițe o dată. La copiii mai mari ceaiul de mentă va înlocui complet alimentația 24 de ore (2-3 ceaiuri pe zi). Mentă este și un tonic al pielii sub formă de băi (100 g frunze la o baie), calmînd mîncărimea (pruritul).

Mușețelul este antiseptic și bactericid în diaree; absorbant al gazelor, calmant al colicilor la sugari și copii. Extern are o acțiune antiinflamatorie și antiflogistică. Se face o infuzie din 5-6 flori la 100 ml apă. Se dau 2-3 lingurițe din oră în oră (sugarilor) sau 2-3 ceaiuri pe zi (copiilor). Uneori sugarii „se opăresc” prezentînd o înroșire a pielii. În aceste cazuri se vor spăla tegumentele cu mușețel sau se vor face băi cu mușețel (250 g flori la o baie).

Teiul este un emolient și calmant în bronșite și tuse la sugari și copii. Copiii nervoși, cu somn agitat, beneficiază de efectul sedativ al ceaiului de tei sau al băilor călduțe făcute cu flori de tei (250 flori la o baie). Infuzia de tei se prepară din 1/2 linguriță la 100 ml apă. Sugarilor li se dau 2-3 lingurițe din oră în oră. Copiii mai mari vor bea 2-3 ceaiuri pe zi.

— Ascultă, dragă, pînă cînd tot vrei să continui cura de slăbire ?

CASA PRIETENIEI ROMÂNNO - SOVIETICE — BUCUREȘTI

Programul manifestărilor pe perioada 17—23 decembrie 1971

Vineri 17 decembrie, ora 19 : Ciclul : „1971 — pe meridianele U.R.S.S.” Simpozion: „Cu teatrul Național (I. L. Caragiale) prin Uniunea Sovietică”. Vor vorbi: Horea Popescu, regizor, artist emerit, director adjunct artistic al Teatrului Național „I. L. Caragiale”, Florin Piersic, actor, Traian Stănescu, actor.

Sâmbătă 18 decembrie, ora 19: Ciclul: „Morala în sfera de competență a opiniei publice”. Colocviul etic: „Drum închis tendințelor de căpătulală”. Participă: conf. univ. dr. Eugen Borat, consilier al ministrului comerțului interior; Dumitru Popescu, procuror șef al Municipiului București. Discuția va fi condusă de Dumitru Tabacu, ziarist.

Duminică 19 decembrie, ora 10,30: Ciclul: „Cum pornești în viață, tinere?” Conferința: „A trăi și a munci în chip comunist”. Va vorbi: conf. univ. dr. Ion Stanciu.

Ora 19: Simpozion: „Confluente în gândirea estetică: arta și morala”. Participă: Nicolae Jianu, scriitor, dr. Ion Cantacuzino, cercetător științific principal la Institutul de istorie a artei, Mihail Dimiu, regizor.

Marți 21 decembrie, ora 19: Cadran extern. În dezbatere: „Egalitatea în drepturi — normă de bază a vieții internaționale”. Va vorbi: C. Paraschivescu-Bălăceanu, vicepreședinte al Asociației juriștilor din R. S. România.

Miercuri 22 decembrie, ora 19: Simpozion: „Relațiile umane în socialism”. În dezbatere: „Perfecționarea relațiilor interumane în dialectica dezvoltării”. Va vorbi: dr. Constantin Botez, membru corespondent al Academiei de științe sociale și politice. „Determinarea socială a relațiilor umane”. Va vorbi: conf. univ.

Dumitru S. Nicolae. „Promovarea relațiilor de colaborare și intrajutorare între oamenii societății. Va vorbi: George Antoniu, doctor în științe juridice.

Joi 23 decembrie, ora 19: Ciclul: „Univers științific sovietic”. Conferința: „Cercetări actuale în biologia sovietică”. Va vorbi: dr. docent Ludovic Rudeanu, membru corespondent al Academiei R. S. România.

A APĂRUT NUMĂRUL DE ANUL NOU AL REVISTEI „MAGAZIN ISTORIC”

Cei 28 istorici de frunte ai bizantinologiei mondiale vă întrețin despre util și inutil în trecut • Textul și subtextul politicii voievozilor cei mari ai românilor vă este descifrat de prof. dr. Ștefan Ștefănescu • Alarma din munții Banatului declanșată în primăvara lui '44 de eroicii partizani comuniști români • Cum a revenit fostul rege Carol al II-lea în țară în 1930 • Fostul primar general al Capitalei, Dem. Dobrescu, în fruntea demonstrației antifasciste din 24 mai 1936 • De cind se trag datinele de An Nou la români • Romancierul și scenaristul lui Love Story descrie seara în care imperiul roman a fost scos la mează • Gîndurile lui Thomas Mann despre întunecata istorie hitleristă • De ce a ars Londra • Zimbete din cronici • Și desigur proiectele revistei în anul ce vine.

DECEMBRIE '71

LUNA CADOURILOR...

Un cadou util, acum în preajma sărbătorilor de iarnă, poate fi un fular, o pereche de mănuși, un batic, o cravată, o cămașă sau o pereche de cizme. Magazinele de specialitate vă oferă posibilitatea de a alege cadoul preferat.

(2229)

RECOM

REVELION 1972

Soluția ideală pentru petrecerea revelionului — reținerea unei mese la restaurantul preferat.

Meniu bogat, serviciu elegant și un program antrenant.

vreți să oferiți cel mai potrivit cadou?

decembrie '71

sfătuiți-vă cu :

MOS GERILĂ

răspunde la telefoanele

14.22.22.

14.51.51.

zilnic între orele 10-20

LUNA CADOURILOR

recom

...ȘI IARNA PUTETI FI OASPEȚII UNITĂȚILOR TURISTICE ALE Cooperatiei de Consum

Doriți să petreceți câteva zile de recreere într-un decor pitoresc? Numeroase hanuri, moteluri și cabane ale cooperatiei de consum, situate pe principalele trasee turistice, vă stau la dispoziție și în acest sezon. Ele vă asigură camere confortabile, cu încălzire centrală, restaurante cu delicioase preparate culinare, produse de cofetărie și băuturi. Dacă iubiți natura, confortul, dacă doriți să faceți sporturi de iarnă, vă invităm la :

- HANUL RUCĂR — Argeș
- HANUL VALEA URSULUI — Argeș
- HANUL BRAN — Brașov
- HANUL CHEIA — Prahova
- COMPLEXUL TURISTIC SLĂNIC MOTELUL ILIȘEȘTI — Suceava
- CABANA BUCIN — Harghita
- HANUL URSUL NEGRU — Sovata Mureș
- HANUL BUCURA-HAȚEG — Hunedoara

La universitate — cu examen de admitere!

In continuarea discuției despre utilitatea și eficiența examenelor de admitere pentru selectarea viitorilor studenți, purtată în paginile săptămânalului „Literatur-naia gazeta” și pe care o considerăm de un interes cert, publicăm un nou punct de vedere. Acesta al prof. G. Nikolaev, rectorul Școlii superioare tehnice „N. Bauman” din Moscova, care spre deosebire de V. Bepalko, se situează de cealaltă parte a baricadelor, pronunțându-se în favoarea examenului de admitere.

Privit la scară mondială, sistemul de admitere în universități nu este unitar. În Franța, de exemplu, cine vrea să intre la Școala tehnică superioară, școală de elită, trebuie să treacă prin filtrul unor examene foarte severe. În Anglia se pune preț pe capacitatea de înțelegere a problemelor științifice, pe gândirea independentă. În Austria se ține seama de diplomele de bacalaureat. Încit problema comportă discuții.

Inițiatorul lor în paginile săptămânalului „Literatur-naia gazeta”, doctorul în științe pedagogice V. Bepalko, afirmă că examenele de admitere trebuie desființate, întrucât au devenit anacronice.

E adevărat, actualul sistem nu-l scutit de păcate. Dar curusul cel mai mare nu sînt „stress-ul” emoțional, lapsusurile etc., ci altul: anume acela că în cele 15—20 de minute afectate unei examinări, examinatorul, oricît de versat

„Problema” majoră a anului I

ar fi, nu-și poate forma o părere bine întemeiată despre cunoștințele și, mai ales, despre aptitudinile concurrentului. Pe de altă parte, chiar în cadrul aceluiași comisii, exigențele examinatorilor nu sînt la fel. Pe scurt, actualul sistem de admitere în facultăți nu e ideal. Dar are și avantaje care compensează deficiențele.

Șe știe că examenele intensifică munca elevilor. Ei încep să se pregătească cu mult înainte de terminarea școlii. Și continuă să învețe din răspuțeri, chiar după bacalaureat. Este perioada de efort maxim. Într-o lună, o lună și jumătate un om poate astfel acumula mult mai multe cunoștințe decît în condiții normale într-un an.

V. Bepalko socotește că un concurs al diplomelor de bacalaureat ar constitui un stimulent puternic pentru elevi. Se poate. Dar — căci intervine un dar — nu în toate școlile există aceleași exigențe.

Dintre candidații din toamna aceasta al Institutului nostru, 220 fuseseră premianți I. Dintre ei numai 50 au primit, însă, cîte două (din trei) note foarte bune, iar 33 n-au trecut examenul. Cînd școlile medii au pretenții atît de inegale, universitățile sînt obligate să instituie un control propriu. Poate că nu fără cusur, dar oricum, un control.

Un studiu făcut de un profesor de al nostru timp de doi ani a dus la concluzia că, în general, candidații care obțin medii mai mari la examenul de admitere iau și la examenele anuale note mai bune. De unde se vede că, în ciuda reproșurilor care se pot face ac-

tualului sistem de selectare a studenților, el are totuși îndreptățire.

Aptitudinile omului se dezvoltă în perioade diferite. Nu rare sînt cazurile cînd tineri care în școală erau mediori, devin apoi studenți foarte buni. După cum nici cazurile inverse nu sînt rare. Ce urmări ar putea avea în aceste condiții concursul diplomelor de bacalaureat? La universitățile cele mai bine cotate n-ar putea astfel intra decît posesorii de note maxime, în timp ce tinerii cu diplome mai puțin strălucite n-ar mai avea posibilitate să îndrepte, printr-o pregătire ulterioară, superficialitatea adolescenței.

Cu alte cuvinte, admiterea pe baza diplomei de bacalaureat ar „specializa” universitățile pe note: aici se intră numai cu „foarte bine”, dincolo cu „foarte bine” și „bine” ș.a.m.d., în ordine descrescîndă. Dar abia așa s-ar crea un impas la trecerea din școala medie în cea superioară, pe care, spre cîntea noastră, l-am evitat pînă acum și trebuie să-l evităm și pe viitor.

E drept, în unele cazuri particulare „impasul” nu poate fi evitat. Dar atîta timp cît numărul celor dornici să-și continue studiile este mai mare decît numărul locurilor disponibile în funcție de nevoile economiei și de posibilitățile instituțiilor de învățămînt superior, examenle de admitere nu vor fi lipsite de elemente dramatice.

În concluzie, aș spune că actualul sistem n-are nevoie de modificări radicale. Dar unele corective cred că se impun.

În primul rînd, în școală trebuie făcută, în fine, o propagandă mai bine organizată în favoarea profesiilor de care are mai multă nevoie economia națională. Misiunea de a-i ajuta pe tineri să se lămurească în alegerea profesiei este foarte dificilă, dar extrem de necesară.

O astfel de alegere făcută din timp ar micșora concurența, iar pe de altă parte ar asigura o pregătire mai bună a candidaților. La institutul nostru, de exemplu, anul acesta au fost numai 2,3 candidați pe un loc. Absolvenții de școli medii știau că la noi li așteaptă ani grei de studiu intens, că exigențele sînt foarte mari, încît la examen s-au prezentat numai cei siguri de ei și cu înclinații limpezi. În felul acesta s-a operat o preselecție naturală. Cred că și dezamăgirile au fost astfel mai puține, ceea ce mă face să privesc această împrejurare ca un lucru pozitiv.

O altă măsură bună ar fi familiarizarea elevilor din clasele mari cu metodele de studiu din învățămîntul superior: să fie obișnuiți să gîndească și cu mintea lor și nu să reproducă numai ce spun manualele, să li se dezvolte în mai mare măsură simțul de răspundere. Lipsa acestor calități se face simțită și la examenele de admitere, dar mai ales în anul I, cînd studenții se adaptează greu la noile condiții. Această e, de altfel, uneori explicația restanțelor și chiar a pierderii anului.

Sînt cazuri cînd candidații, în general, bine pregătiți, scapă la pregătire, din cine știe ce motiv, un capitol sau altul, iar perfida „loterie” a examenelor face să le cadă tocmai capitolul respectiv. De aceea, poate că ar fi mai drept să li se propună candidaților mai multe bilete la alegere, cu dreptul profesorului de a pune întrebări suplimentare.

Cred, de asemenea, că n-a fost spus ultimul cuvînt nici în ce privește metodele utilizate de examinatori pentru a se lămuri asupra cunoștințelor, înclinațiilor, aptitudinilor candidaților. Poate că unele forme orale ar trebui înlocuite cu probe scrise. Poate că ar trebui eliminate întrebările care cer mai ales memorie și înlocuite cu altele care să permită manifestarea capacității de orientare în disciplina respectivă.

SFATURI PRACTICE

În pas cu iarna

• O dată cu venirea iernii încep guralul, tusea, strănutul. Evident, fiecare are acasă o mică farmacie cu cele trebuincioase — aspirină, gargară, picături de pus în nas, ventuze. Dar nu-l mai simplu să prevenim răceala? Un mijloc bun e masajul cu apă rece făcut cu un burete aspru. Să încercăm să ne obișnuim cu această procedură, repetînd-o în fiecare dimineață. Și să ne îmbrăcăm călduros.

• Dimineața, după ce ne trezim, nu e recomandabil să stăm mult în pat. Mai bine să folosim cele cîteva minute de „trîndăveală” făcînd o gimnastică scurtă și energică. Ea ne ajută să ne îmbunătățim circulația și, deci, să ne încălzim.

• E bine să purtăm lenjerie subțire, dar călduroasă. În definitiv maioul nu-l un atribut exclusiv bărbătesc. Purtați sub bluză sau sub pulover el ne poate ține de căld și nouă, femeilor.

• Dacă este foarte frig, să nu ținem cu tot dinadinsul la ciorapii subțiri. Un ciorap de bumbac sau chiar de lînă ne poate scuti de multe neplăceri.

• Cizmele rămîn mai departe un element indispensabil al garderobei feminine. Schimbările care s-au tot produs în modă nu le-au afectat cîtuși de puțin. Pentru iarnă cizmele rămîn dar suverane. Dar să avem grijă să le scoatem cînd stăm mai mult timp într-o încăpere, de exemplu la serviciu. Altfel, ne va fi frig cînd vom ieși afară.

Alexandra Mironova

MODĂ

Ce cordon vi se potrivește?

A. Dacă sînteți înaltă și aveți talia lungă și subțire, vi se potrivesc de minune cordonalele late.

Ele pot fi moi, de stofă, de antilopă sau rigide. Întrucît acestea din urmă pot fi bine strînse în talie, ele sînt foarte bune la hainele lungi.

B. Dacă sînteți înaltă dar nu chiar trasă prin inel, nu trebuie să mai subliniați acest amănunt nici chiar cu un

Alegeți I

cordon îngust. Mult mai mult vă avantajează un cordon purtat mai jos de talie, pe șolduri. Și e bine să fie ceva mai lat.

C. Dacă sînteți mică și delicată vi se potrivesc toate genurile de cordoane, chiar și cele late și în stil rustic. Dar dacă aveți talia subțire și șoldurile robuste, purtați cordonul mai lejer, ferindu-vă ea de foc să-l stringeți. În felul acesta mascați cu succes măruntul cusur.

D. Și dacă sînteți scundă și aveți o talie mai groasă puteți purta cordoane. Evitați însă să vă încingeți strîns mijlocul cu ele. Preferați cordoanele moi — împletite, din fișil de piele sau antilopă, metalice și în multe alte variante pe care le oferă moda actuală — și

Dialog
dialog dialog
dialog dialog dialog
log dialog dialog dialo.
og dialog dialog dialog o
dialog dialog dialog dialog
log dialog dialog dialog. di
dialog dialog dialog dialog
og dialog dialog dialog diak

purtați-le lejer și mai pe șolduri, pentru ca talia, degajată, să iasă în evidență în contrast cu linia mai plină a șoldurilor.

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Vreți să aflați ceva și încălcați-vă picioarele pe care le aveți la îndemînă nu vă dau răspunsul? Vă invităm să ne adresați nouă întrebarea dv.; mai ales dacă ea este de interes general.

Arta lui Stradivarius

I.

— Aș dori să-mi spuneți cîteva lucruri despre celebrul constructor de violi Stradivarius, despre violurile lui și despre inscripția aflată înăuntrul acestor violi.

GH. ENACHE
Grădiștea — Ialomița

R.

— Antonio Stradivarius (1644—1737) s-a născut la Cremona (Italia), într-o familie de constructori de instrumente cu coarde. În secolele XVI—XVIII la Cremona erau binecunoscute ateliere de constructori de vioară: Amati, Guarneri etc. Stradivarius a fost elevul lui Amati și de aceea mulți ani a construit violi în maniera acestuia. Dar în 1691, viitorul maestru a creat un model nou: cu un contur mai alungit (35,5 cm), corpul violii mai puțin bombat și cu calități sonore excepționale.

Stradivarius a atins perfecțiunea în anul 1704, cînd a construit o vioară care se distinge prin perfecțiunea conturilor, ff-urilor și printr-o sonoritate plină de noblețe. A urmat o perioadă fecundă (1704—1725) în care a creat cele mai bune violi de concert, caracterizate printr-o claritate uimitoare, sunete subțiri și elegante și un ton dulce. Unele din ele au căpătat nume celebre: Vieuxtemps, Parke, Boissier, Messia, Delfinul etc.

Stradivarius era extrem de minuțios în alegerea esențelor de lemn (fibre dispuse dens), iar baițul și frumosul lac cu care își vopsea violurile sînt și acum un secret. În partea dinăuntru a violurilor el nota numele lui, Stradivarius, și anul fabricării, alături de care aplica o pecete mică cu inițialele sale.

I.

— Ce semnificație a avut schimbarea denumirii R. D. Congo (Kinshasa) în Republica Zair, adică ce se înțelege prin Zair?

BALOG IGNAT
Arad

R.

— Mai întîi, fosta colonie belgiană a adoptat denumirea Republica Congo, apoi — în 1966 — aceea de Republica Congo-Kinshasa, iar din 1967 s-a numit Republica Democratică Congo.

Noua denumire a fost stabilită de partidul de guvernămînt și de președintele Joseph Désiré Mobutu la 27 octombrie a.c. Prin această hotărîre s-a revenit de fapt la numele pe care-l purta actualul teritoriu al țării acum patru-cinci veacuri, înlăturîndu-se astfel orice amintire a trecutului colonial sau orice confuzie cu țara vecină: Republica Populară Congo.